

Spørgsmaal dels i Almindelighed som enhver anden Rigsdagsmand, dels i sin Tid som Medlem af Kommissionen, der behandlede disse Spørgsmaal, og endelig gennem Behandlingen i Statsrevisionen, og jeg har vundet den Erfaring, at en af de Mangler, der have hæftet ved Ledelsen af Aandssvageanstalterne, har været den, at der ikke har været een Overbestyrelse, der forestod det hele. Hvis vi komme til en saadan Overbestyrelse, der kan forestaa det hele, skønner jeg ikke, at den Omstændighed, at Anstalterne ligge i nogen Afstand fra hinanden, den ene i Nærheden af Fredericia, de andre paa Sjælland i Nærheden af Kjøbenhavn, betyder saa overordentlig meget, selv om jeg deri finder et Forsvar for, at vi ere blevne ved Bregninge i Stedet for Viborg, som den ærede sidste Taler talte om. Jeg tror navnlig, at dette, at Overbestyrelsens Medlemmer alle tilsammen eller enkelte eller flere af dem skulle rejse til den ene eller den anden Anstalt for at udøve den Kontrol og føre det Tilsyn, der kan være nødvendigt, ikke vil spille nogen stor Rølle i Sammenligning med den Nytte, som een Bestyrelse kan gøre ved, at der kan anstilles Sammenligninger mellem den Maade, hvorpaa Anstalterne drives af de Forstandere, som nu en Gang staa for disse Anstalter. Jeg mener nu ikke, at det skal være en saadan Overbestyrelsens Opgave i alle Tilfælde at træde kritisk op eller være generende for Forstanderne, for dem, der have Ansvar for Anstalternes Drift. Jeg mener, at jo mere man kan stille Forstanderne frit, jo stærkere staa vi lige over for dem, kunne vi rejse Krav om det Ansvar, der paahviler dem for den Maade, hvorpaa de drive Anstalterne.

Den Bestyrelse, der har været hidtil, har utvivlsomt lidt af meget væsentlige Mangler, Mangler, som vi have faaet at føle her paa Rigsdagen, naar vi have beskæftiget os med disse Spørgsmaal. Jeg har altid anset det for at være en Mangel, at en af de højerestaaende Embedsmænd i Kultusministeriet paa samme Tid var Medlem af Direktionen for nogle af disse Anstalter, saa han var sin egen overordnede ifølge sin Embedsstilling i Ministeriet, og paa den anden Side mener jeg ogsaa, at de Bestemmelser, der hidtil have været vedtagne med Hensyn til de Egenskaber, der skulle kræves hos Bestyrelsens Medlemmer, at de skulle være Pædagoger, Læger o. s. v., ikke have vist sig at være heldige. Jeg skal ikke kaste nogen som helst Skygge paa de Mænd, der have ud-

gjort Direktionen for de Kellerske Anstalter, men det turde være givet, at, da de kom til den store Opgave at flytte Anstalterne og forestaa Nybygningerne ved Bregninge, viste de sig ikke deres Opgave voksne. De lode i mange Maader de æstetiske Hensyn være afgørende med Hensyn til de Planer, de lagde for Anstalternes Opførelse, men forstode ikke paa rette Maade at lade de praktiske Hensyn komme til deres Ret. Dette har ført os dertil, som vi alle kende fra Finanslovbehandlingen forrige Aar, hvor vi havde Spørgsmaalet om Byggeforetagenderne ved Bregninge liggende for os. Jeg mener heller ikke, at det i Fremtiden vil blive tilstrækkelig Garanti, naar det i dette Lovforslag foreslaas, at alle Bygningsspørgsmaal skulle forelægges Ministeriet, inden de kunne komme til Afgørelse. Det have de ogsaa skullet i Fortiden, Bygningsspørgsmaalene ved Bregninge have foreligget Ministeriet, inden Byggearbejderne kom til Udførelse, men det har ikke beskyttet os imod, at vi kom til de vistnok alt for høje Udgifter, hvortil vi ere komne ved denne Anstalt. Jeg mener, at det ikke vil være for meget at kræve, at ogsaa Rigsdagen faar Indseende med Spørgsmaalet, hver Gang der er Tale om ny Bygningsforetagender, thi ellers kunne vi komme til en Gentagelse af de Vanskeligheder, vi allerede have været Genstand for. Jeg vil ganske vist sige, at i dette Øjeblik, hvor der sidder en Minister, der her fra Rigsdagen og fra Finansudvalget har Erfaringer med Hensyn til den Maade, hvorpaa vi se paa dette Spørgsmaal, vilde jeg ikke se nogen væsentlig Risiko ved, hvad der foreslaas i Lovforslaget. Men hvor gode Ønsker vi end kunne være om, at den højtærede Minister maa blive i sin Stilling, kan der jo indtræde Forandringer, og saa kunde det hælde, at vi ikke ville se med samme Tryghed paa Ministeriets Ledelse. Jeg mener, at det, Lovforslaget foreslaar, er ikke nok, men at større Byggearbejder og større Ændringer med Hensyn til Anstalternes Formuesforhold bør forelægges for Rigsdagen.

En samlet Bestyrelse for alle Anstalterne kan jo ikke alene føre Kontrol med, hvorledes de drives, hvorledes der foretages Indkøb baade af den ene og anden Art til den daglige Drift, men den kan ogsaa føre Kontrol med den rette Maade at foretage Budgetteringen paa for Anstaltens Drift, saaledes at Budgetteringen kan være saa ensartet, at den ogsaa danner et ensartet Grundlag for Regnskabsaflæg-